

УДК 792.8

М. М. ГАЄВСЬКА, здобувач другого (магістерського) рівня вищої освіти Полтавського національного педагогічного університету імені В. Г. Короленка

Науковий керівник: кандидат педагогічних наук, доцент, доцент кафедри мистецтвознавства та позашкільної освіти Полтавського національного педагогічного університету імені В. Г. Короленка **ТАРАНЦЕВА О. О.**

ОБГРУНТУВАННЯ ІДЕЙНО-ТЕМАТИЧНОГО ЗАДУМУ АВТОРСЬКОЇ ХОРЕОГРАФІЧНОЇ МІНІ-ВИСТАВИ «КАДРИ ЖИТТЯ»

Стаття досліджує філософські та наукові аспекти людського буття, об'єднуючи погляди великих філософів, таких як Платон і Аристотель, з висвітленням ролі природничих і гуманітарних наук. Автор розглядає тіло та душу, як невіддільні аспекти людської існування, розкриваючи їхню взаємодію та вплив на формування ідентичності. Стаття також висвітлює роль мистецтва, зокрема танцю, у вираженні емоцій та збереженні культурної спадщини, визначаючи його важливість для розвитку креативності та інноваційного мислення.

Ключові слова: філософія, природничі науки, гуманітарні науки, тіло та душа, ідентичність, мистецтво, танець, культурна спадщина, креативність, інновації.

Філософія, невтомна дослідницька подорож у світ таємниць людського буття, невтомно шукає відповіді на питання про те, що робить нас людьми та як ми взаємодіємо з оточуючим нас світом. Великі митці думки, такі як Платон та Аристотель, витягали з пелюсток реальності глибокі істини.

Для Платона, сутність людини знаходилась у душі, вільній від земних приязних тілесних пут. Юркевич П. Д. досліджуючи Платона зазначає: «Душі, що скеровують і опановують бажання завдяки розуму, доходять до повного пізнання божественного, мудрого, благого і прекрасного, перебувають, доки їм це вдається, в блаженному спілкуванні з Богом; інші, які тільки дещо бачили від надчуттєвого, в-собі-сущого, вічного, божественного, входять в людські тіла під різними відношеннями і в різних образах життя

або званнях, з огляду на те, більше чи менше їхній дух та їхня воля були дотичні до мудрого, благого і прекрасного. Таким чином, вже стан цього першого земного життя обумовлений і визначений ступенем духовної і моральної довершеності, котру отримує душа в своєму людському бутті. Але і в цьому людському бутті дехто живе справедливо, інші – несправедливо, і цим визначається їхня доля по смерті» [2].

Аристотель, з іншого боку, підкреслював важливість розуму, яким людина відрізняється від інших створінь. Людина є «волаючий розум, або ж осмислена воля» [1, с. 160].

Але ми, люди, не обмежуємося або визначаємося лише філософією. Ми також справжні частинки природи, біологічні істоти, чия природа розкривається через призму науки. Анатомія, фізіологія, генетика — це ключі до розуміння того, як функціонує наше тіло та як ми взаємодіємо з навколишнім середовищем.

Гуманітарні науки, з іншого боку, відкривають перед нами ворота в світ соціального буття. Антропология, соціологія, психологія, історія — ці галузі вивчають, як людина взаємодіє з іншими і формує свою культурну спадщину. Вони розкривають таємниці формування ідентичності та цінностей.

Таким чином, поєднання природничих та гуманітарних наук стає ключем до глибшого розуміння існування людини. Наше тіло і душа, наш розум і культурна спадщина — усе це об'єднується в унікальний пазл нашого буття, де кожен елемент доповнює інший, розкриваючи нам грані нашої сутності.

Одним із цих гранів є «мистецтво» [3, с. 42], яке як віддзеркалення впливу навколишнього світу на людську душу, визначає наше сприйняття та вираження усіляких змін у суспільстві. Крізь призму творчості відбиваються історичні події, культурні трансформації та соціальні зсуви, надаючи нам можливість зберігати спогади та висловлювати емоції.

Творчий процес стає ключовим інструментом, що сприяє рефлексії над соціальними та моральними питаннями. Художні шедеври не лише вражають естетично, але й стають катализаторами для обговорення актуальних проблем. Це своєрідний ковзан для наших думок та почуттів, який розкриває глибини нашого сприйняття світу.

У своїй суті, мистецтво виступає як символ ідентичності. Віддзеркаленням культурних особливостей та національної самосвідомості, воно зберігає в собі коди минулого і стає покликанням для збереження національної спадщини.

Однак не менш важливим є його вплив на розвиток креативності та інноваційного мислення у людини. Процес творчої праці вимагає від нас дивитися на звичні речі нестандартно, бути відкритими до нових ідей та готовими до втілення у життя найсміливіших концепцій.

Тому, ще одним не мало важливим чинником можна виділити хореографічне мистецтво. Тому що, тіло, наче поетична мова, розповідає свою власну історію через хореографічний витвір. Кожен рух – це слово, кожен танець – це вірш, який сплітається в безмежний танок емоцій.

У своїй унікальності танцювальний рух віддзеркалює не лише зовнішню грацію, але й внутрішню глибину виконавця. Плавні, ледь вловимі рухи можуть розповідати про спокій, ніжність, а різкі, енергійні – про вогонь в серці. Таким чином, тіло стає художньою кистю, що розфарбовує простір емоцій, а танцівник, ніби художник, вибирає свій колір, стиль і викладає свою душу на танцювальне полотно. Тут кожен крок – це крок у світ його власних емоцій, а рухи викликають аплодисменти сердець глядачів.

Танець – це мова, яка переходить межі слів, об'єднує людей і розкриває душу в ритмі життя.

Отже, спостерігаючи за життям, можна поринути в безмежність вражень та відчуттів. Кожен момент є краплею в часі, яка додає свою унікальну частку до симфонії буття. Від перших кроків нашого існування до кроку в доросле життя – це подорож, яку ми здійснюємо, навчаючись, люблячи і ростучи.

І ось ця думка надихнула мене на створення хореографічної постановки, що відтворює цей емоційний та фізичний шлях. Починаючи з легкої, граціозної дитини, чий танці віддзеркалюють безтурботність і дивовижність світу, а потім переходячи до виразності та енергії під час молоді, і закінчуючи вишуканістю та мудрістю дорослого віку.

Кожен рух, кожен образ – це миттєвий замок, що увіковічує той самий етап життя. Музика лунає, немов симфонія часу, а танцюристи перетворюють мить у виразне танцювальне втілення. Така постановка дозволяє глядачам відчувати велич та цінність кожного періоду, підкреслюючи його неповторність.

Цей танець – це своєрідний відомостей, де тіло виражає те, що слова не в змозі передати. І кожен, хто його спостерігає, може відчувати, як його власне життя танцює перед очима, нагадуючи про цінність кожного миті.

СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Аристотель. Поетика. Античні поетики / упор. М. Борецький, В. Зварич. Київ : Грамота, 2007. 168 с. Київ : Грамота, 2007. 168 с.
2. Юркевич П. Д. Мифы Платона о человеческой душе. ҚДА. 353 л (Муз. 818б). №12. Арк. 6.
3. «Філософія життя». Літературознавча енциклопедія : у 2 т. / авт.-уклад. Ю. І. Ковалів. Київ : ВЦ «Академія», 2007. Т. 2 : М–Я. С. 533.